

Andrássy út 24.: 1988. óta működik ebben az épületben a Goethe Intézet

Magyarország volt az első

Dr. Barbara Sietz, a budapesti Goethe Intézet igazgatója nyilatkozik lapunknak

Budapesten az Andrassy út 24-ben van a Goethe-Institut, amelynek vezetője dr. Barbara Sietz asszony. Az indulás felől érdeklődtünk.

– A II. második világháború után, az ötvenes években alakultak az első intézetek, először az NSZK-ban, majd a világ több pontján is. Budapesten 1988-ban jött létre a Goethe Intézet, az akkori szocialista táborban – elsőként. Csak ezután következett Prága, Varsó, Krakkó, Szófia, később pedig a volt Szovjetunió tagállamai.

● **Milyenek az intézet és a magyar kulturális intézmények kapcsolatai?**

– Igen szoros együttműködést sikerült kialakítanunk a magyar művelődési és közoktatási intézményekkel. Több területre oszthatók a kapcsolatok. Így például régóta együttműködünk a Zeneakadémiával, a nagyobb múzeumokkal, a képtárakkal, valamint a színházakkal is. Közös programokat szervezünk a Petőfi Csarnokkal, a Thália Színházzal, a Filmmúzeummal. Mindezekkel együtt olyan programokat alakítottunk ki, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot a magyar kö-

Az egész világra kiterjedő hálózata van a müncheni székhelyű Goethe Intézetnek. Összesen 73 országban 157 kulturális intézet működik a német nyelv tanítása, az új oktatási eszközök, a modern tanítási technológiák kifejlesztése és bevezetése, az erre vonatkozó információk cseréjének biztosítása céljából. Németországban 16 ilyen intézet létesült, a világ minden táján működő Goethe Intézetnek pedig csaknem 6 ezer munkatársa van. A külföldön végzett kulturális tevékenységet a fogadó országokkal aláírt keretszerződés szabályozza. A szerződést 1976. június 30-án írta alá a Német Szövetségi Köztársaság azokkal az országokkal, amelyek kifejezték készségüket a német nyelv és kultúra elsajátítása, illetve megismerése iránt.

zönség körében. Természetesen, a jövőben is számítunk partnereink együttműködésére és bővíteni szeretnénk a kapcsolatainkat.

● **Ideai terveik?**

– A német filmművészet magyarországi bemutatását tervezzük ebben az évben. Először Volker Schlöndorff rendező művészetéből kaphatnak ízelítőt a magyar nézők. Február folyamán Schlöndorff-retrospektívát láthatnak, összesen 10 játékfilm bemutatása által. Össze az ifjabb rendező-generáció filmjeit mutatjuk be, majd a némafilmek következik – élő zenével. Igen gazdag ki-

állítási programunk van, melynek keretében a kortárs grafikusok, festők és formatervezők alkotásait mutatjuk be. Össze egy sajátos tartalmú kiállítást is tervezzük, amelynek a szereplői, illetve alkotói kizárólag nők. E kiállításnak Németországban kiváló sajtókritikája volt. Ugyanabban az időszakban szervezünk Birkás Ákos festőművész alkotásából egy nagyszabású kiállítást a Goethe Intézetben. A művész egyébként jelenleg ösztöndíjasként Berlinben tanul és alkot.

● **Önök nyelvtanfolyamokat is szerveznek a**

magyar anyanyelvű érdeklődők számára. Mennyire elégedett a tanfolyamok látogatottságával és a német nyelv „használatával” hazánkban?

– Az intézetünk által meghirdetett tanfolyamok látogatottsága megfelel a legnagyobb elvárásoknak, értelemszerűen tehát elégedettek is vagyunk az érdeklődéssel. Mi általában a haladók és a szaknyelvet elsajátítani szándékozók számára indítunk tanfolyamokat, elsősorban azért, mert alapfokú nyelvtanfolyamokat itt Budapesten és Magyarországon másutt is, igen magas színvonalon szervezik meg a hazai nyelviskolák. Mi azonban nem csak nyelvet tanítunk, hanem a magyar oktatási intézmények számára tanterveket, a tananyaghoz szükséges jegyzeteket, könyveket is adunk.

● **Németországban nem a fővárosban találjuk a legnevesebb kulturális intézményeket, hanem az ország egész területén, gyakran egészen kis városokban is. Mi a véleménye a magyar közművelődés Budapest-központúságáról?**

– Ez valóban így van: Budapest a kulturális élet központja Magyarországon. Éppen ezért próbálunk a nagyobb vidéki városokban is kapcsolatokat teremteni, s rendezvényeink egy részét Szegeden, Kecskeméten, Győrben, Pécsen, Debrecenben és más városokban megszervezni.

● **A Goethe Intézet és Szeged kapcsolatai?**

– Eddig a Szegedi Nemzeti Színházzal működünk együtt. E kapcsolat jónak minősíthető. Úgy érzem, hogy – s ezt nemcsak a Tisza-parti város vonatkozásában mondom – igen fontos az együttműködő magyar partner részéről megnyilvánuló szándék és elvárás. Tehát az, hogy a magyar kulturális intézmény határozza meg, milyen rendezvény szervezésében óhajt velünk együttműködni. Annál inkább, mert a magyar közönség ízlését, elvárásait és igényeit ők ismerik igazán. Így könnyebbé teszik számunkra is a szervezési munkát és tartalmasabbá teheti kapcsolatainkat is.

Kisimre Ferenc

● 93 évet élt

Paula nénitől búcsúznak a tömörkényisek

Végleg eltávozott közülünk a Tömörkény István Gimnázium régi, nagy tanárregényisége, dr. Soós Paula. 1935–63-ig tanított a matematika szeretetére, gondolkodásra, emberségre. Tanítványai szívesen idézték kedves, mindig vidám, tréfálkozó egyéniségét, mellyel számúzte a matematika órákról a félelmet, az érdektelenséget. Fáradhatatlan volt, ha a tanítványairól volt szó: geometriai példátár szerzője, a háború után a KÖMAL szerkesztőbizottságának tagja. Szakmai munkáját országosan is elismerték, értékelték – Beke Manó-élmékdíjjal. Kiváló tanár kitüntetéssel. Nyugdíjba vonulása után elköltözött Szegedre, de tartotta a kapcsolatot egykori iskolájával, hálás tanítványával.

Ma, amikor végső búcsút vesznek Tőle Budapesten, egykori tanítványai, mai kollektívái a legnagyobb tisztelettel emlékeznek a 93 évet élt Paula nénire.

Dr. Vinkler Elemér emlékére

A nagyívű pályát bejárt tudós, dr. Vinkler Elemér, a SZOTE emeritus professzora elhunyt. 87 esztendő volt.

A szegedi tudományegyetemen végezte tanulmányait: gyógyszerészi oklevelet szerzett, majd vegyészdoktor lett. A szegedi Szerves Kémiai Intézetben együtt dolgozott Széki Tiborral és Bruckner Győzővel (Szent-Györgyi Albert volt az intézet igazgatója). Az egyetem átszervezése, az orvosegyetem létesítése után ennek Gyógyszerészi Vegytani Intézetében folytatta munkáját; 1964-től másfél évtizeden át, nyugdíjba vonulásáig en-

nek az intézetnek volt az igazgató professzora.

Különösen a szerves kénvegyületek szintézise, szerkezetfelfedezése és átalakulásai területén végzett kutatásai maradandóak, de gyógyszeranalitikai munkássága is jelentős. Kiváló tudós és nagyszerű ember volt. Intézetének műszerezettsége elmaradt a kor követelményeitől, mégis hittel dolgozott: a nagyműszerek hiányát kooperációkkal, a vegyszerhiányt ipari megbízások vállalásával küszöbölte ki. A viszonylag mostoha körülmények között is nemzetközi szinten követett és számontartott, időállóan bizonyult eredményeket ért el.

Nemcsak széles körű szakmai ismereti hanem az irodalom és művészetek terén való sokoldalú tájékozottsága is elismerést és tiszteletet ébresztett. A nemzetközileg jól ismert tudósról, a példamutató tanárról, a mély humánúmból emberről január 30-án, hamvasztás előtti búcsúztatásán dr. Bernáth Gábor tanszékvezető egyetemi tanár emlékezett meg.

A legjobban meséltek

A vásárhelyi Péczy Attila Zenneiskola dísztermében rendezték meg pénteken a megyei Mesevetélkedő döntőjét. Az megyei döntő eredményei. Első helyezést ért el a szegedi Gutenberg János Iskola „Pinokkió” csapata (tagjai: Gali Gréta, Várnagy Adrienn, Erlauer Balázs, Gellérty Gergő), második a szatmari „Csipet-csapat” (tagjai: Móra Melinda, Rabi Ildikó, Baranyai Gábor, Marsal Tamás). Harmadik lett a vásárhelyi Hódóti Általános Iskola és Gimnázium „Ördögkölök” csapata (tagjai: Györfly Kata, Nádasdy Tímea, Dani Lajos, Putnoki Norbert). A további helye-

zések: negyedik: a Szentesi Damjanich Utcai Általános Iskola „Csodaszarvasok” csapata, ötödik: Bordány „Micimackó”, hatodik: a vásárhelyi Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola „Négyfejű sárkány” csapata. Hetedik lett a vásárhelyi Klauzál iskola „Csipet-csapat”, nyolcadik a Csongrádi Gróf Széchenyi István Iskola „Mókus” csapata, kilencedik a Makói Deák Ferenc Általános Iskola „Vasorrú bába” csapata, tizedik a földéki „Mókusa”, tizenegyedik a kübekházi „Csipet-csapat”, tizenkettedik a balástyai „Kincsem” csapat lett.

Vállalkozók, figyelme!

A Móraalmi ÁFÉSZ kedvező feltétellel

bérbe adja

Móraalom központjában lévő, 2 szintes

Iparcikk áruházat.

A bérbe vétel szintenként is történhet!

Érdeklődni lehet az áfész központi irodájában. Telefon: 62/381-009.

Jeges gondok

A téli hideg, fagyos napokban sok gondot okoz egyrészt az, hogy – különösen a reggeli órákban – nagyon csúszósak, sárosak az utak, másrészt pedig a szabad vizek jégfelülete is veszélyt jelent. Megkérdéztük a rendőrség illetékesét, Gulya Imre főhadnagyot, mire kell ügyelni a tavakra, folyókra „merészkedéskor”?

Ezt a kérdést tavaly rendeletben szabályozta a belügyminiszter – tudtuk meg. A jogszabály leszögezi, hogy a vizek jegén csak akkor lehet tartózkodni, ha a jég kellő vastagságú és szilárdságú, nem olvad és nem

mozog. Tilos a jégre menni éjszaka és korlátozott látási viszonyok között. Közúti járművel pedig csak engedéllyel szabad ráhajtani a jégre. Abban az esetben, ha léket vágnak, vagy jégkitermelési munkálatok folynak, az ezt végzőknek 10 centiméter széles, piros-fehér szalaggal kell jelölni a területet.

Aki a fentieket megszegi, szabálysértést követ el, s az ennek megfelelő bírságot köteles megfizetni. Gulya főhadnagy ugyanakkor arra kérte a lakosságot, hogy – mivel a rendőrség erőforrásai is korlátozottak – legyenek óvatosság, megfontoltság. Gyermekeket pedig ne engedjenek egyedül ilyen veszélyes „vizekre”.

(arató)

Odaégett az ebéd

Bizonyára sokan meglepődtek, esetleg megriadtak, amikor tegnap a déli órákban három túlzóautót láttak elviharzni a Belváros felé. Szerencsére nem történt komolyabb baleset: a Tisza

Lajos körút 18/D-ben mindössze az ebéd égett oda. Ez okozta a füstöt és a tüzet, de személyi sérülés nem történt. Az anyagi káron túl még az ebédet sajnálhatják a károsultak.

A. L.

● Vámosok a végeken

Vegeta- és autócsempészek

Az elmúlt hét viszonylag nyugodtan telt a békési és a csongrádi vámosok életében: szinte csak szabálysértésekkel volt dolguk. A szokásos árukat próbálták áthozni a határon, vagyis cigarettát, szeszes italokat, benzint, gázolajat, de akadt sportcipő, paplanhuzat, pohár, sőt, vegeta is a lefoglalt áruk között.

A súlyosabban minősülő cselekmény több, mint kétmillió csempészet volt, melynek során személygépkocsikat igyekeztek átjuttatni az elkövetők. Mindkét esetben úgy operáltak az ügyek, hogy forgalmón kívüli magyar rendszámú gépkocsiról szerelték le a rendszámot, s ezzel közlekedteték azokat addig, míg úgy nem érezték, ideje átjuttatni a határon a kocsikat. De még így sem tudtak túljárni a fiánácok eszén.

„Kitört” a délszláv béke. Mégsem indul „haza” a több ezer, hazánkba menekült délszláv ember. Az okok különbözőek. Erre világít rá az a múlt esztendő végén készült felmérés, melyet a Magyar Tudományos Akadémia Politikatudományi Intézeté végzett. A Belügyminisztérium Menekültügyi és Migrációs Hivatala nagyatádi, biacskai, békéscsabai, debreceni és vései táborában élő 2700 menekült közül 154 család (462 személy) mondott véleményt – tudatja a Menedék Egyesület hírlevele, az Oltalomkeresők.

Mikor a délszláv válság miatt otthonát hátra hagyva menekülni kényszerült, minden harmadik személy úgy vélte, rövidesen, amint lehet, visszatér; a megkérdészetek 18 százaléka arra számított, hogy hosszabb ideig lesz távol, de majd hazatér; 35 százaléka pedig egyáltalán nem akart visszatérni; a többieknek nem volt elképzelése a visszaútról.

A békéről szóló hírek ellenére a menekült táborokban élők 60 százaléka szerint mindenki, aki otthon maradt, ma veszélynek van kitéve, s mindössze 8 száza-

Otthon, édes otthon?

A délszláv menekültek kívánnak

lék gondolja: veszélytelen az otthoni élet. A válaszolók 14 százaléka úgy véli: saját etnikai csoportjából már senki sem él azon a területen, melyet korábban szűkebb hazájának tekintett. A helyzet nem ítéhető meg – állítja 10 százalék.

A délvidekiek 38 százaléka szerint az általa elhagyott területeken élő magyarok veszélyben vannak, 22 százaléka szerint csak egyeseknek van félnivalójuk. Az azonnali hazatérést fontolgató magyarok száma csupán 3 százalék, míg ennek ellenőztét minden második javasolná.

A távoli jövő? A táborlakók 58 százaléka tervezi, 42 százaléknak eszébe nem jut, hogy visszatérjen a hajdani Jugoszlávia területére. A magyar nemzetiségű családok 22 százaléka hazatérne, 80 százaléka semmiféle körülmények között. Ez utóbbi csoporthoz tartozók harma-

dának Nyugat-Európa, 40 százalékának tengeren túli ország az úticéja, s csak néhány telepedne le végleg Magyarországon.

A hazatérést fontolgatók zöme is csak a helyzet javulása után, talán tavasszal vágnéki az útnak. A megkérdészet délszlávok 24 százaléka Nyugat-Európába, 14 százaléka a tengeren túlra kíván utazni, míg 5 százaléka Magyarországon maradna.

A menekülttáborokban talán 10 százaléka a magyar nemzetiségűek aránya. A délvideki magyarok zöme másként oldotta meg magyarországi tartózkodását. A Csongrád és Bács-Kiskun megyében táboron kívül élő mintegy 1200 menedékes sem kíván – mostanában – visszatérni az egykori Jugoszláviába. Erre utal, hogy igazolványuk, vagyis tartózkodási engedélyük megszüntetését kérték – tudtuk meg dr. Bárkányi Gá-

bortól, az itteni Menekültügyi és Migrációs Iroda vezetőjétől.

A délszláv menekültek bizonytalan jövőkének legfőbb oka, hogy nem alkották meg az amnesztia törvényt a volt Jugoszláviában. Sokaknak nincsenek meg azok az okmányai, melyek a határlépéshez szükségesek. A hazatérést nem tervezők indokai között gyakori: csak paptron létezik a béke, a helyzet bizonytalan, nincsenek meg a „békés mindennapokhoz” szükséges életfeltételek. Vagyis az egykor otthon jelentő házat szétlőtték vagy betelepítettek bitorlóják, nincs víz és fűtés, de iskola se, nem is beszélve a nagyon hiányzó munkalehetőségről.

A hazatérést támogatni kellene – mondják. Némeleknek anyagi segítségre lenne szükségük a hazautazáshoz, a visszatéréshez, az újjáépítéshez, a házjavításhoz. A híresztelés és a hamis elképzelések sem segítik a menekülteket a felelős döntés meghozatalában. Ezért fontos a pontos információ – is. Visszatérő kívánság: a béke és a biztonság.

Ü. I.